

Krever tograderskommisjon

Ap har gått inn for konsekvensutredning av oljeboring i Lofoten, ber norske miljøorganisasjoner om en konsekvensutredning av togradersmålet.

AV RUNA HESTMANN TIERNO, RIO DE JANEIRO, BRASIL tips@nytid.no

LEGITIMT: I årets perspektivmelding gjentas budskapet fra IAE, om at to tredjedeler av verdens kjente kull-, olje- og gassreserver må bli liggende i bakken. «Norske myndigheter argumenterer i stedet med at verden trenger energi og at norsk olje og gass er reinest i verden. Dette har legitimert vår energipolitikk,» sier Lars-Henrik Paarup Michelsen fra Norsk klimastiftelse. Her Statoils petroleumsfelt Snøhvit i Hammerfest. FOTO: SCANPIX

Mål. Det såkalte togradersmålet ble vedtatt under klimatoppmøtet i Mexico i 2010, og innebærer at verdenssamfunnet skal unngå at den globale gjennomsnittstemperaturen stiger mer enn to grader i forhold til førindustriell tid.

I 2012 slo det internasjonale energibyrået IAE fast at to tredjedeler av verdens kjente olje- og gassreserver må bli liggende i bakken, dersom det i det hele tatt skal være mulig å nå dette målet. Samtidig vurderes stadig mer sårbare områder åpnet for olje- og gassutvinning i Norge.

Aps landsmøte gikk 21. april inn for å konsekvensutrede Lofoten og Vesterålen. Dagen etter sendte åtte norske miljøorganisasjoner et brev til Finanskomiteens medlemmer og bad om en konsekvensutredning av togradersmålet.

– Vi trenger en debatt om hva det vil innebære i praksis å gjøre togradersmålet til et operativt mål for norsk politikk. Antagelig vil det få veldig store konsekvenser, ikke minst for olje- og energipolitikken, sier Halfdan Wiik, leder i styringsgruppa i Besteforeldrenes klimaaksjon,

til Ny Tid.

Perspektivmeldingen

På slutten av hver stortingsperiode legger sittende regjering fram en melding som drøfter de lange linjene i norsk politikk. Siden 2004 har denne meldinga blitt kalt «Perspektivmeldingen.» I brevet til finanskomiteen skriver miljøorganisasjonene at det er en stor svakhet med meldingen – den vurderer ikke hvilke konsekvenser togradersmålet vil få for norsk petroleumpolitikk.

«Vi oppfordrer Stortinget (...) om å be regjeringen sette i gang en uavhengig utredning av hvilke konsekvenser det vil få for norsk petroleumpolitikk, norsk økonomi og norske offentlige finanser dersom minst to tredjedeler av verdens fossile energireserver ikke kan utvinnes,» heter det i kravet fra Bellona, Naturvernforbundet, Besteforeldrenes Klimaaksjon, Natur og Ungdom, Fremtiden i Våre Hender, Norsk Klimastiftelse, Greenpeace og WWF.

Det var rådgiver Lars-Henrik Paarup Michelsen i Norsk klimastiftelse som først lanserte ideen om en tograderskommisjon i en kronikk han skrev i desember 2012.

– Det er vanlig å sette ned kommisjoner til å belyse kompliserte politiske temaer bredest mulig. Om det er noe tema som fortjener utbredning i offentligheten, så er det nettopp dette

at Norge er mer olje- og gas-savhengig enn noen gang, i en verden som har avgjort å fri seg fra denne avhengigheten, sier Paarup Michelsen.

Sårbart Norge

Michelsen viser til studier som viser at mange oljeselskaper har porteføljer med svært kostbare prosjekter. Dette gjør dem avhengige av en høy oljepris.

– Det gjør oss sårbare, og det er viktig å ha en felles forståelse for hvilken risiko vi tar når vi bygger ut store, nye prosjekter som fordrer en høy oljepris for å lønne seg. Samtidig vokser utviklingen av fornybar energi i Europa og Asia. Veksten drives fram av store kostnadsreduksjoner, mens olje- og gassproduksjon blir stadig dyrere og ressursene stadig vanskeligere tilgjengelig, sier Paarup Michelsen.

Hvor sårbar blir Norge dersom andre land lykkes i sin klimapolitikk, hvis de lykkes i å utvikle fornybar energi og ikke lenger trenger norsk gass? sier rådgiveren i Norsk klimastiftelse.

– Norges økonomiske interesser er ikke forenlige med verdens klimainteresser, avslutter Paarup Michelsen til Ny Tid.

Besteforeldrenes klimaaksjon mener norske politikere bruker klimaperspektivet som kakepynt – når det passer dem.

– Dette kakepyntperspektivet må vi bli kvitt, sier Halfdan Wiik. ■

Ukas grønne tall

75% av forbrukerne har hørt om begrepet biologisk mangfold, 48 prosent definerte begrepet korrekt, ifølge undersøkelse fra Union for Ethical BioTrade (UEBT).

13 millioner hektar skog ødelegges i året, ifølge UNEP.

750 millioner kroner bevilger regjeringen i en tiltakspakke for norsk skognæring, gjennom Revidert nasjonalbudsjett.